

Mødet den 4. Oktober 1923.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Leonhard Hansen, J. Chr. Møller og M. Simonsen.

1. (J. Nr. 434—1923). Indstilling fra Politimesteren angaaende **Besættelse af en ledig Politibetjentplads.**

Følgende Indstilling forelaa:

1. Malersvend A. Svensson, Aarhus.
2. Maskinarbejder A. A. Larsen, do.
3. Ekspedient P. G. M. Pedersen, do.

Malersvend A. Svensson valgtes.

2. (J. Nr. 456—1923). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende **Køb af Ejendommen Mejlgade Nr. 2.**

Følgende Indstilling forelaa:

»I Henhold til Udvalgets Beslutning har Borgmesteren givet Møde paa Udvalgets Vegne ved Tvangsauktionen over Ejendommen Mejlgade Nr. 2 for under Forbehold af Byraadets Godkendelse at gøre Bud paa Ejendommen.

Med nævnte Forbehold blev den tilstaaet Kommunen for et Bud paa 113500 Kr., hvortil kommer Gebyr og andre Omkostninger.

Da Erhvervelsen af Ejendommen er nødvendig for en forestaaende Udvidelse af Skattekontorets Lokaler og tillige et Led i Planen for

Kommunens Køb af Ejendomme i Kvarteret, tillader man sig herved at indstille det gjorte Bud til Byraadets Vedtagelse.*

F o r m a n d e n forelagde Sagen. Det havde ofte været paatænkt at købe nævnte Ejendom, ogsaa da Nr. 8 blev købt, men Nr. 2 kunde selvfølgelig ikke have erstattet Nr. 8. Der var imidlertid for lidt Plads paa Skattekontoret, idet nu hele Ligningsarbejdet foregik der, og det var vel kun et Tidsspørgsmaal, naar Forslaget om Folkeregistre blev gennemført, og der saa skulde skaffes Plads dertil. Udvalget forhandlede for kort Tid siden, da der var Udsigt til, at Ejeren gik fallit, med Jydsk Handels- og Landbrugsbank som Pant-haver om Køb af Ejendommen, og man kom op paa 110000 Kr., men saa gik Ejeren fallit, og Sagen maatte standse. Nu var der afholdt Tvangs-auktion, og Ejendommen gik der op til 113500 Kr., som altsaa var den Pris, Kommunen kunde erhverve den for. Der forelaa et Overslag fra Stadsarkitekten, hvorefter Ejendommen var vurderet til 125645 Kr., og i Henhold til dette maatte Købesummen altsaa være billig; der maatte dog regnes med nogle Omkostninger, saa Prisen blev vel ca. 117000 Kr. Angaaende Udbetalingen saa kunde selvfølgelig de to første Prioriteter paa ca. 80000 Kr. blive staaende, og Taleren antog, at Jydsk Handels- og Landbrugsbank ogsaa godt vilde lade Resten staa; men hvis de ikke kunde faas billigere end nu, var der ingen Fordel derved. Taleren vilde anbefale Byraadet at vedtage Købet, hvorved Kommunen saa var Ejer af Rækken fra Nr. 2 til 8.

M. C. F a l k mente, at Prisen for Ejendommen var rimelig, men det fremgik ikke klart af Borgmesterens Udtalelser, hvad Bygningen skulde bru-

ges til. Der fandtes en Kælder i Mejlgade Nr. 4, og Taleren havde tænkt, at den skulde tages i Brug til Folkeregistret; Loven herom var jo forøvrigt ikke vedtaget endnu. I Mejlgade Nr. 8 havde man godt kunnet anvende en Kælder til Kontorlokaler. Men hele denne Sag kom noget overraskende for Medlemmerne, idet de fleste ikke anede noget, før Aviserne meddelte, at nu havde Kommunen købt Mejlgade Nr. 2, og det var en lidt mærkelig Fremgangsmaade. Der taltes ofte om Kommunens daarlige økonomiske Forhold, men det saa ikke ud til, at Kommunen til enhver Tid manglede Penge. Taleren kunde altsaa ønske at vide, hvorledes Bygningen skal anvendes, hvor Pengene skal komme fra, og hvorledes de skal forrentes og amortiseres, for man kunde vel ikke tænke sig at bebyrde Budgettet med ret store Beløb til saadanne Køb.

Formanden svarede, at Kommunen ikke manglede Penge, for den var bedre stillet end i de sidste 10 Aar, men det vilde ikke være klogt at meddele dette offentligt. Det havde vel nok været rigtigst, om Sagen først var blevet omtalt i Byraadet, men det kom lidt overraskende for Udvalget, og var Sagen blevet bekendt, vilde Ejendommen sikkert være steget i Pris. Der manglede Plads paa Skattekontoret, selv om Loven om Folkeregistre ikke kom, for Ligningsarbejdet kunde ikke foregaa i de samme Lokaler som det daglige Kontorarbejde. Kælderen i Nr. 4 var saa lav, at Sundhedskommissionen sikkert ikke vilde godkende den til en saadan Benyttelse, hvorimod Kælderen i Nr. 8 var meget pæn, særlig naar Haven blev anlagt. Udvalget havde tænkt foreløbig at tage det halve af 1. Sal i Brug, og Resten kunde saa tages ind, efterhaanden som det blev nødven-

dig; derefter havde Kommunen sikkert Kontorplads nok i mange Aar. M. H. t. Pengenes Amortisation, saa var den her det sædvanlige ved Kredit- og Hypoteklaan, og Resten af Summen vilde antagelig blive afdraget med en mindre Sum paa de aarlige Budgetter, saa Afviklingen blev meget lempelig.

A n d r. C h r i s t e n s e n kunde i alt væsentlig slutte sig til Borgmesterens Erklæring. Maaske havde Kommunen ikke købt Ejendommen i Øjeblikket, hvis den ikke netop var blevet udbudt til Salg; men naar der forelaa en saadan Situation, var det klogest at sikre sig den, for hvis den først var solgt til en anden Ejer, blev den sikkert dyrere. Angaaende Kommunens økonomiske Forhold var der selvfølgelig mange Opgaver, som man ikke syntes, der var Raad til, medens der var andre, som man gerne skulde have Raad til, og ved denne Forretning blev der ikke Tale om mange Penge, idet der var ret store Prioriteter i Ejendommen.

V a l d. P e d e r s e n fandt det ikke underligt, at der blev reageret noget imod det foreliggende Forslag, for det var lidt hensynsløst mod Byraadets Medlemmer, at de ikke vidste noget herom, før de læste det i Aviserne. En Tvangsauktion kom ikke saa overraskende, at der ikke var Tid til først at forelægge det i et lukket Møde, og Taleren vilde derfor meget henstille til Udvalget at komme bort fra en saadan Form, for det saa ikke godt ud udadtil, og det var nedbrydende for det gode Samarbejde i Byraadet og for Respekten for Byraadets Autoritet. Naar Borgmesteren ved Forhandlingen om Brandkommissionens Forslag henstillede til Udvalgene at se Tiden lidt an og kun tage det nødvendigeste, saa faldt det noget for Brystet, at Kommunen aldrig manglede Penge, naar

det gjaldt et enkelt Udvalg. Taleren havde anbefalet Købet af Højvang og vilde ogsaa gaa med til at købe Mejlgade Nr. 2, men naar der var Penge nok til saadanne Opgaver, kunde man heller ikke slaa paa Kommunens daarlige Stilling, naar det gjaldt sociale Opgaver o. l. Taleren vilde dog tage Forbehold imod, at man nu skulde til at koste en hel Del paa Ejendommen ligesom ved Nr. 8; hvis der var Tale om noget saadant, maatte der senere stilles særligt Forslag herom.

Formanden antog ikke, der skulde laves andet end en Dør fra Nr. 4 til Nr. 2.

H. P. Christensen indrømmede, at der godt kunde have været Tid til at indkalde til et Byraadsmøde, før Ejendommen blev købt; men der var ved saadanne Forhold altid en Fare derved, idet enkelte af Medlemmerne med eller mod deres Vilje kunde komme til at udtale sig om Kommunens Hensigt, og saa vilde Prisen let blive drevet op. Efter dette Køb var Forholdene nu ordnet saaledes, at Kommunen igennem en lang Aarrække havde tilstrækkelige Kontorlokaler, og det var en saa stor Fordel, at Taleren til Gengæld gerne tog imod en Reprimande angaaende Maaden, hvorpaa det var sket. Der var næppe heller nogen af Medlemmerne, som vilde sige, at det var en daarlig Forretning, eller at Kommunen skulde have undladt at købe Ejendommen, men naar det var Tilfældet, var der ikke særlig Anledning til den rejste Kritik. Hr. Vald. Pedersen havde udtalt sig meget forsigtigt om Brandkommissionens Forslag, og det fremgik slet ikke af hans Udtalelser, om han ansaa Udvidelserne for nødvendige; men overfor andre Udvalg var han ikke saa forsigtig, for der gjaldt det blot om at kritisere, lige meget hvad der blev lavet. Men i Længden

blev det kedeligt stadig at høre denne Kritik over alle andre Udvalg end dem, hvori Vald. Pedersen selv havde Sæde.

A. S n e u m henledte Opmærksomheden paa Kommunens Arkiv, som var installeret under meget daarlige Forhold paa Ting- og Arresthuset. Muligvis kunde der i den ny Bygning eller eventuelt i Kælderen i Mejlgade Nr. 4 skaffes Lokaler til Biblioteket, hvor der fandtes mange gamle Ting af stor Interesse.

F o r m a n d e n gjorde opmærksom paa, at der i de nye Lokaler i Mejlgade Nr. 8 var tilstrækkelig Plads til Kontorernes Arkiver igennem flere Aar.

A n d r. C h r i s t e n s e n erindrede om, at i det gamle Rom sluttede Cato altid sin Tale med Ordene: Forøvrigt mener jeg, at Kartago bør ødelægges! Hr. Vald. Pedersen sluttede ligeledes altid sine Taler med en Sætning, hvis Indhold var: Overretssagfører Andr. Christensen er en hjerteløs Person! Denne Paastand var dog næppe tilstrækkelig underbygget fra Hr. Vald. Pedersens Side, for hele Byraadet havde været enigt om at bevilge alt til sociale Formaal, som man med nogen Ret kunde forlange. Men der var en Forskel paa at bruge Penge til Understøttelser og til at skaffe Værdier for, og samtlige Medlemmer var vist enige om, at her var der Værdier for Pengene. Anvendelsen af Ejendommen behøvede næppe at drøftes saa stærkt i Øjeblikket, for naturligvis vilde man udleje det, man ikke selv havde Brug for, og derved tage Penge ind af Ejendommen.

V a l d. P e d e r s e n var klar over, at naar man tillod sig at kritisere dette Udvalg, saa fik man paa Hovedet; men de Herrer maatte lære at indse, at de lige saa vel maatte finde sig i Kritik

som andre. Taleren havde ikke kritiseret Købet af Ejendommen og vilde ogsaa stemme derfor, men derfor var alt ikke, som det burde være. Angaaende Brandkommissionens Forslag havde Taleren ikke tænkt, at der skulde ske noget deroppe det første Aars Tid eller mere, og derfor sluttede Taleren sig her her til Borgmesterens Forslag, som netop vilde trække Tiden ud. Men Brandkommissionen kunde ikke sammenlignes med et andet Udvalg, for i den sad to Embedsmænd, og de saa ikke altid saa nøje paa Pengene. Til Hr. Andr. Christensens Bemærkninger om de sociale Opgaver vilde Taleren blot pege paa det gamle Ord: Sig mig, hvem du omgaas, saa siger jeg dig, hvem du er!

Marius Geertsen kunde slutte sig til Hr. Sneums Bemærkninger angaaende Arkivet, men man burde næppe tænke paa at bruge en Kælder dertil, for en saadan egnede sig ikke til Opbevaring af Papirer.

M. C. Falk takkede for Oplysningerne fra Borgmesteren, som havde fastslaaet, at Kommunen sad godt i det, og at man nu havde tilstrækkelige Kontorlokaler gennem en Aarrække. Ejendommen var næppe for dyr, men Taleren ønskede alligevel, at Udvalget først havde givet Byraadet Meddelelse om, at man ønskede at købe den. Det var en lidt haard Udtalelse af Hr. H. P. Christensen, at man ikke kunde betro Byraadet noget i et lukket Møde, uden det straks blev bekendt, og Taleren vilde protestere mod en saadan Udtalelse.

H. P. Christensen havde sagt, at det kunde ske, man med eller mod sin Vilje kom til at nævne noget i den Retning, og det skete snarere, naar 21 vidste Besked, end naar blot 4 kendte til Sagen.

P. P e t e r s e n gjorde opmærksom paa, at Dagen efter, at Byraadet havde drøftet Købet af Højvang, stod der i »Demokraten« en fuldstændig Beretning om hele Sagen, og ligeledes havde »Aarhus Stiftstidende« nogle Meddelelser derom. Naar saadant kunde ske, var Hemmeligheden ved de lukkede Møder ikke meget bevendt.

A. S n e u m mente, at den første Meddelelse om Højvang fremkom i »Aarhus Amtstidende«.

F o r m a n d e n meddelte, at der ogsaa havde været Tale om at bygge ud i Gaarden paa Nr. 4, saaledes at der blev en Udbygning paa 1. Sal, der kom til at hvile paa Piller; men det vilde genere, hvis man engang skulde ombygge Ejendommene. Men der skete ikke noget ved at købe Ejendommen, for den kunde eventuelt senere sælges med Fortjeneste.

Indstillingen vedtoges enstemmig.

3. (J. Nr. 421—1923). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende **Køb af en Parcel af Matr. Nr. 85 a af Markjorderne Nord for Byen.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Efter at den tidligere Ejer Egaa Andersen har solgt sin Parcel til Maskinassistent ved Belysningsvæsenet, I H. Øhlenschläger, har denne tilbudt at ville overlade Kommunen Jordstykket til en Pris af 65 Øre pr. Kvadratalen samt 300 Kr. i Erstatning for Flytning af Lysthus m. v., hvilket Tilbud Udvalget indstiller til Byraadet at acceptere paa Vilkaar, at Sælgeren lejer Jorden, indtil Byen faar Brug for den, paa samme Vilkaar, som er gældende for de tidligere købte Parceller, dog at den aarlige Leje sættes til 40 Kr., og Lejemaalet indgaas paa $\frac{1}{2}$ Aars Opsigelse.«

A n d r. C h r i s t e n s e n forelagde Indstillingen.
Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 27⁴⁴—1923). **Ansøgning fra Tømrermester Svend Aage Jensen om Statslaan til et Byggeforetagende ved Tordenskjoldsgade.**

Anbefaledes.

5. (J. Nr. 122—1923). Indstillng fra Aldersrentevalget angaaende **Licitationstilbud paa Jord- og Dræningsarbejdet ved Udvidelsen af De gamles Hjem.**

Udvalget indstiller at overdrage Arbejdet til Entreprenør **C. M a d s e n** for 20500,50 Kr.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 25¹²—1923). **Andragende fra Restauratør A. Rasmussen, Mindegade, om Tilladelse til at drive Natbeværtning.**

Bevillingsnævnet kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

7. (J. Nr. 427—1923). **Andragende fra Inspektør Mikaelssens Enke om Dyrtidshjælp.**

Lønudvalget anbefaler at yde 150 Kr. for Aaret 1923.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 295—1923). **Andragende fra Politibetjent Aagaard om Afsked med Pension paa Grund af Svagelighed.**

Fra Lønudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Udvalget kan ikke tiltræde, at Ansøgeren afskediges med Pension som tilskadekommen, men foreslaar, at det henstilles til Politimesteren, at Ansøgeren beskæftiges ved lettere Tjeneste (Kontorarbejde) eller saafremt dette ikke er muligt, at Ansøgeren da søges beskæftiget under en anden af Kommunens Administrationsgrene.«

F o r m a n d e n henstillede at lade Sagen ud-

gaa af Dagsordenen og forhandle med Politimesteren derom.

Sagen udgik af Dagsordenen.

9. (J. Nr. 29^e—1923). **Sagen angaaende Pensionering af Arbejdsmand Claus Clausens Enke.**

Pensionen fastsattes til 1174,53 Kr. aarlig.

10. (J. Nr. 275—1923). **Andragende fra Kommuneassistent E. Christiansen om at maatte tage Bopæl udenfor Kommunens Grænser.**

Lønudvalget henholder sig til sin tidligere Erklæring af 31. Juli d. A.

A. M ø r u p forstod ikke rigtig Udvalgets Standpunkt til denne Sag, for selv om det var en Vedtagelse, at de skulde bo i Kommunen, burde der kunne dispenseres i enkelte Tilfælde, og her forelaa en Lægeattest for, at Manden helst skulde bo paa Landet. Naar der tillige var ikke saa lidt Bolignød, var der næppe Grund til at holde saa strengt paa Bestemmelsen.

H. P. C h r i s t e n s e n mente, at man altid kunde faa en Læge til at attestere, at man skulde have frisk Luft o. s. v.; men det kunde man ogsaa faa indenfor Kommunen. Manden havde tidligere boet i Aabyhøj, men solgte saa sin Ejendom og flyttede til Aarhus; nu havde han igen købt et Stykke Jord i Aabyhøj, uagtet han vidste, han skulde bo i Kommunen, og han kunde derfor lige saa godt have købt en Grund paa Kommunens Jorder.

Kunde ikke bevilges.

11. (J. Nr. 428—1923). **Andragende fra Skovfoged Mikaelsens Enke om Dyrtidstillæg til Pensionen.**

Lønudvalget indstiller, at der ikke mere ydes Dyrtidstillæg til pensionerede Enker, som bor udenfor Bygrænsen.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 451—1923). Meddelelse fra Skoleudvalget om, at **Tandlæge Fru K. Andresen opsiger sin Stilling ved Skoletandklinikken fra 1. Januar 1924.**

Toges til Efterretning.
